



Brandförsvaret  
**Samrådsredogörelse**

Handläggare:  
Johan Svebrant, verksamhetsutvecklare

Datum:  
2024-09-04

Diarienummer:  
RÄN-2024-00080

Sida 1 (7)

Enligt sändlista

## Samrådsredogörelse handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor

Räddningsnämnden sände ut förslag till nytt handlingsprogram på samråd under perioden 2024-06-07 till 2024-08-20. De som önskade fick förlängd svarstid.

Sändlistan för samråd finns i bilaga. Följande instanser har lämnat yttrande:

### Tierps kommun, kommunstyrelsen

#### Yttrande:

Syftet med ett kommunalt handlingsprogram enligt LSO är att beskriva räddningstjänstrelaterade risker i kommunen och vilken förmåga kommun/räddningstjänst har att hantera riskerna. Med handlingsprogrammet möjliggörs verksamhetsstyrning, extern information och att staten får ett tillsynsunderlag. Dokumentet ger god risköverblick, systemförståelse och övergripande svar, ur LSO-perspektivet, på frågorna

- Vad ska skyddas?
- Mot vad då?
- Hur då?

Gemensamt strävande efter ett allt närmare samarbete mellan parterna är önskvärt, bland annat för att möta de utvecklingsbehov som påtalas i handlingsprogrammet, t.ex. avseende planer för brand- och släckvatten. Även än bredare samarbeten påtalas i dokumentet, t.ex. avseende särskilt riskutsatta personer. Då dokumentet *Tierps, Uppsala och Östhammars kommuns handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor – samrådsversion* ser ut att på ett gott sätt uppfylla syftena med ett handlingsprogram enligt LSO, så har Tierps kommun inga särskilda ändringsförslag.

#### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

Vi samverkar i en gemensam räddningsnämnd:  
Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala  
Telefon: 018-727 30 00  
[www.uppsalabrandforsvar.se](http://www.uppsalabrandforsvar.se)

## Uppsala kommun, kommunstyrelsen

### Yttrande:

I kapitel 4 som rör risker, riskanalys och riskbedömningar saknas hänvisningar till kommunernas lagstadgade arbete med så kallade risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Även om kommuners arbete med RSA regleras i annat lagrum än LSO så är arbetet med RSA och de åtgärdsbehov som identifieras där en central del av kommuners risk- och sårbarhetsförebyggande arbete. Räddningsnämndens verksamhet omfattas av Uppsala kommuns lagstadgade arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och RSA bör därför nämnas i handlingsprogrammet som en del i nämndens arbete med att förebygga och hantera risker och olyckor.

Handlingsprogrammet tar specifikt upp inriktningen för Uppsala Brandförsvars arbete inom områdena klimatanpassning och extremväder, krisberedskap och civilt försvar samt social oro och antagonistiska hot. Det saknas dock helt hänvisningar till Uppsala kommuns Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KSN-2023-01685), Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KSN-2022-01078) samt Miljö- och klimatprogram (KSN-2022-00082). Programmen gäller alla nämnder och bolagsstyrelser i Uppsala kommun och utgör en central del av kommunfullmäktiges styrning och inriktning för frågorna i kommunkoncernen.

I handlingsprogrammet beskrivs hur Uppsala brandförsvaret arbetar med ledning. Kommunstyrelsen saknar en hänvisning till Uppsala kommuns krisledningsnämnd. Enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska kommunen ha en krisledningsnämnd. Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. Uppsala kommuns krisledningsnämnd finns beskriven i riktlinjen Ledningsplan inför och vid allvarliga störningar (KSN-2023-02954) och förhållandet mellan krisledningsnämnden och den gemensamma räddningsnämnden har utretts juridiskt i en kommunintern PM från KLK daterad 2020-04-14.

Kapitel 5.1 om befolkningsutveckling i bland annat Uppsala kommun baseras på siffror från en tidigare och inaktuell befolkningsprognos. I den senaste befolkningsprognosen för Uppsala kommun beräknas folkmängden i Uppsala kommun öka med 72 600 personer under prognosperioden 2023–2050, att jämföra med den tidigare prognosen som gjorde gällande att folkmängden kommer öka med 90 000 personer under samma period.<sup>1</sup>

### Kommentar:

- Inledningen i kapitel 4 har kompletterats gällande kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser.
- Handlingsprogrammets form och innehåll styrs av MSB föreskrift MSBFS:2021:1 och följer därför inte Uppsala kommuns struktur för styrande dokument. Räddningsnämndens årliga verksamhetsplan innehåller hänvisningar till alla tre kommuners program och planer som påverkar räddningsnämndens verksamhet.
- Gällande hänvisning till Uppsala kommuns krisledningsnämnd har tillägg gjorts till texten i kapitel 8.4.

---

<sup>1</sup> Se rapporten *Befolkningsprognos Uppsala kommun 2024 – 2050*, KSN-2024-00327 daterad 21 maj 2024.

- Uppgift om befolkningsutveckling har uppdaterats i kapitel 5.1.

## Östhammars kommun

Kommunen har inga synpunkter och avstår att besvara remissen.

## Uppsala Vatten och Avfall AB

### Yttrande:

Vi har läst igenom förslag till handlingsprogrammet och har inget att erinra.

### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

## Gästrike vatten

### Yttrande:

Avsnitt 4.5 Olycka med farliga ämnen samt avsnitt Släckvatten och risk för miljöskador

Utöver hänsyn inom vattenskyddsområde och i anslutning till vattentäkter, så behöver hänsyn tas till att farliga ämnen från släckvatten kan påverka den allmänna VA-anläggningen. Tex kan de miljöfarliga ämnena i släckvattnet påverka reningsprocessen negativt och ibland förstöra reningsfunktion vid avloppsreningsverken och leder till ökade halter näringsämnen och miljögifter släpps ut till recipient.

Avsnitt 5.6 Brandvattenförsörjning samt avsnitt 8.1.5 Brandvattenförsörjning

GVAB vill lyfta att tillgången till vatten från den allmänna dricksvattenanläggningen för brandvattenuttag via brandposter även påverkas tillgänglig kapacitet i vattenverk och av begränsningar i tryckstegringar. Vid händelse av störning/brott på ledningsnätet kan även tillfälligt stopp i vattenleveransen uppstå.

GVAB tycker att det är viktigt att poängtera att VA-huvudmannen enbart får ta kostnader för att uppfylla VA-huvudmannens lagstadgade uppdrag. Det innebär att utökad funktion och tex drift- och underhåll av brandposter som härrör till räddningstjänstens uppdrag behöver regleras genom avtal mellan VA-huvudmannen och räddningstjänsten.

### Kommentar:

- Avsnitt 5.7 har kompletterats med beskrivning av att farliga ämnen i släckvatten kan påverka VA-anläggningar.
- I avsnitt 8.1.5 har det förtydligats att brandvattenplaner ska omfatta hur kostnader ska hanteras.

## Länsstyrelsen i Uppsala län

### Yttrande:

Länsstyrelsen har tagit del av Uppsala brandförsvares handlingsprogram och granskat det utifrån myndighetens roll som geografiskt områdesansvarig i länet och de ansvar som länsstyrelsen i Uppsala har inom ramen för lagen om skydd mot olyckor.

Räddningsnämndens vision och de mål som har satts för brandförsvarets verksamhet ger en bra vägledning för brandförsvarets arbete framåt. Länsstyrelsen ser särskilt positivt på det sjätte målet *Genom en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig bidrar brandförsvaret till totalförsvaret och tryggheten i samhället.*

Länsstyrelsen ser fram emot fortsatt god samverkan i det kommande utvecklingsarbetet kring det civila försvaret och i den fortsatta utvecklingen av kärnenergiberedskapen.

I övrigt har länsstyrelsen inte något att erinra kring handlingsprogrammet.

### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

## Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap

### Yttrande:

MSB ser inte att myndighetens egen planering utifrån myndighetens operativa roll berörs i handlingsprogrammet men anser att Uppsala Brandförsvaret kan förtydliga att de nationella resurser som MSB ställer till förfogande kan bli föremål för prioriteringar och att tillgången till dem inte alltid kan garanteras.

### Kommentar:

Komplettering av texten i kapitel 8.1.1 har skett utifrån synpunkten.

## Polismyndigheten

### Yttrande:

Tack för påsyn. Polisområde Uppsala har inga synpunkter på remissen gällande "Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor, Tierps, Uppsala och Östhammars kommun".

### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

## Kustbevakningen

### Yttrande:

Handlingsprogrammet lyfter fram risker och sårbarheter i samband med sjötrafik och risken för ett utsläpp direkt i hav i kapitel 4.1.2 Riskkällor och riskpåverkande faktorer. Det är positivt att det finns med då det är viktigt att medvetandegöra risken för utsläpp och andra olyckor på liknande områden och verksamheter.

Former för samverkan med Kustbevakningen och andra statliga räddningstjänstorganisationer berörs i det bifogade dokumentet i kapitel 8.1.4 Samverkan med andra aktörer, samt i kapitel 8.1.6 Alarmering och kommunikation. Vid samtidiga räddningsinsatser eller vid begäran om räddningshjälp från statliga organisationer är det viktigt att samverkan tydligt definieras i handlingsprogrammet. Det underlättar samordning mellan samverkande organisationer och skapar tydlighet för ledning och mandatfördelning.

Enligt bilaga C redovisas ett antal hamnar och deras gränser mellan kommunalt och statligt vatten. Kustbevakningen instämmer i stort med Uppsala Brandförsvars bedömning av hamnar och gränser i vatten så som det framgår av remitterad handlingsplan. De hamnar som har redovisats har relevanta gränser utifrån de geografiska förutsättningarna.

Viktigt att de större hamnarna tas upp med gränsdragning i handlingsprogrammet och att kommunal räddningstjänst följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) definition av hamn, som det refereras till i rutan nedan.

#### *\*Utgångspunkt för bedömningar av hamnar*

Kustbevakningen har i sitt remissvar utgått från definitionen av hamn så som den förklarats i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) handbok om innehåll och struktur i kommunernas handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

#### *Hamn enligt handboken*

I handboken framgår att begreppet hamn får tolkas som en anläggning som konstruerats för ändamålet att förtöja båtar eller fartyg. Med konstruktion bör anses att den är tillverkad eller anordnad för ändamålet, till exempel en brygga eller kaj. Ytmässig avgränsning av "hamnen" bör anses vara det område som ligger innanför bryggor, pirar eller inre vågbrytare. Om "hamnen" utgörs av en brygga – utan att den har någon exakt och tydlig avgränsning, till exempel endast med "öppet vatten" utanför bryggan – bör den ytmässiga avgränsningen anses utgöras av bryggans omedelbara närhet.

Kustbevakningen ser positivt på att det finns en oljeskyddsplan vid utsläpp av farliga ämnen i sjöar och hav som det hänvisas till i remissen.

### Kommentar:

- Inga ändringar genomförs. Räddningsnämnden anser att MSBs definition är tillräcklig för att beskriva vad som är kommunalt ansvar.

## Sjöfartsverket

### Yttrande:

Sjöfartsverket anser att dokumentet är välskrivet och att det är positivt att man anammat MSBs beskrivning av ansvarsområden. Sjöfartsverket anser dock att gränserna för statligt och kommunalt vatten behöver ritas in för de större hamnarna så att det är tydligt vilket vatten kommun respektive stat ansvarar för.

### Kommentar:

- Inga ändringar genomförs. Räddningsnämnden anser att MSBs definition är tillräcklig för att beskriva vad som är kommunalt ansvar.

## Gästrike Räddningstjänst

### Yttrande:

Gästrike Räddningstjänst har som samrådspart granskat Uppsala brandförsvares handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor.

Handlingsprogrammet följer mycket väl Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).

Handlingsprogrammet bedöms enligt Gästrike Räddningstjänst vara väl genomarbetat och möjliggör för allmänheten att få god insikt i räddningstjänstens arbete för att åstadkomma ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor samt hur räddningstjänsten är organiserad.

### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

## Brandkåren Attunda

### Yttrande:

Brandkåren Attunda har tagit del av samrådsremiss avseende Uppsala Brandförsvares handlingsprogram LSO. Vi har inga synpunkter på föreslaget handlingsprogrammet utan ser fram emot ett fortsatt samarbete kring utveckling av verksamhet.

### Kommentar:

Yttrandet har inte föranlett någon ändring.

## **Storstockholms brandförsvär**

### **Yttrande:**

Redaktionella synpunkter lämnades, men de återges inte i detta dokument.

I övrigt har vi inga synpunkter avseende innehållet, där vi främst granskat de delar som berör SSBF.

SSBF ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med Uppsala brandförsvär under kommande handlingsprogramsperiod.

### **Kommentar:**

Mindre redaktionella justeringar i text gjorda.